

Valtuustokoot Manner-Suomen kunnissa 1.6.2021 alkavalla valtuustokaudella

Lähteet: Kuntaliiton valtuustokokosely 2021 ja vaalitietojärjestelmä, ORK.

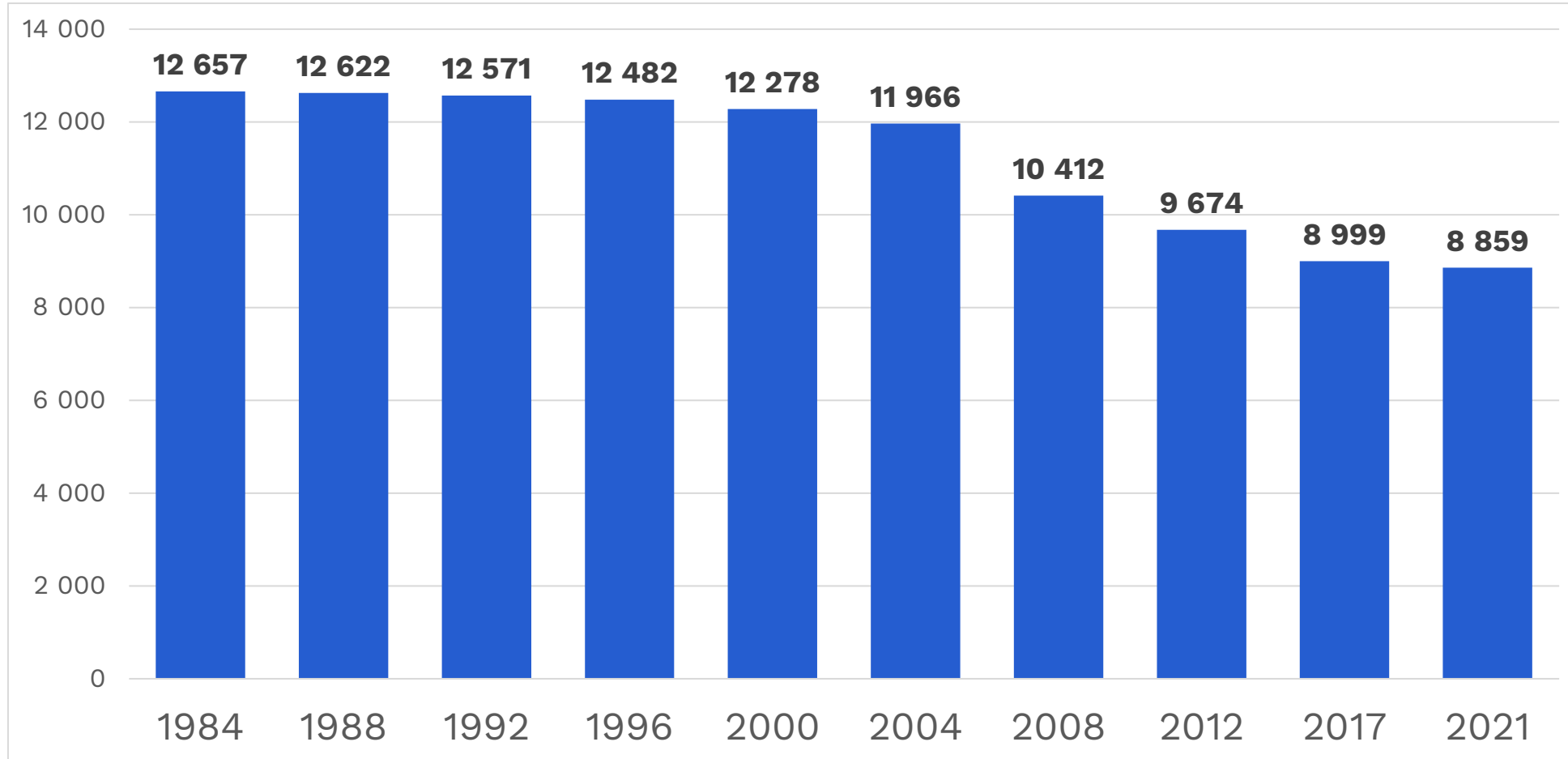
Marianne Pekola-Sjöblom & Sirkka-Liisa Piipponen, Kuntaliitto 29.1.2021

Kuntalaki määrittää valtuutettujen vähimmäismäärän kunnan asukasluvun mukaan

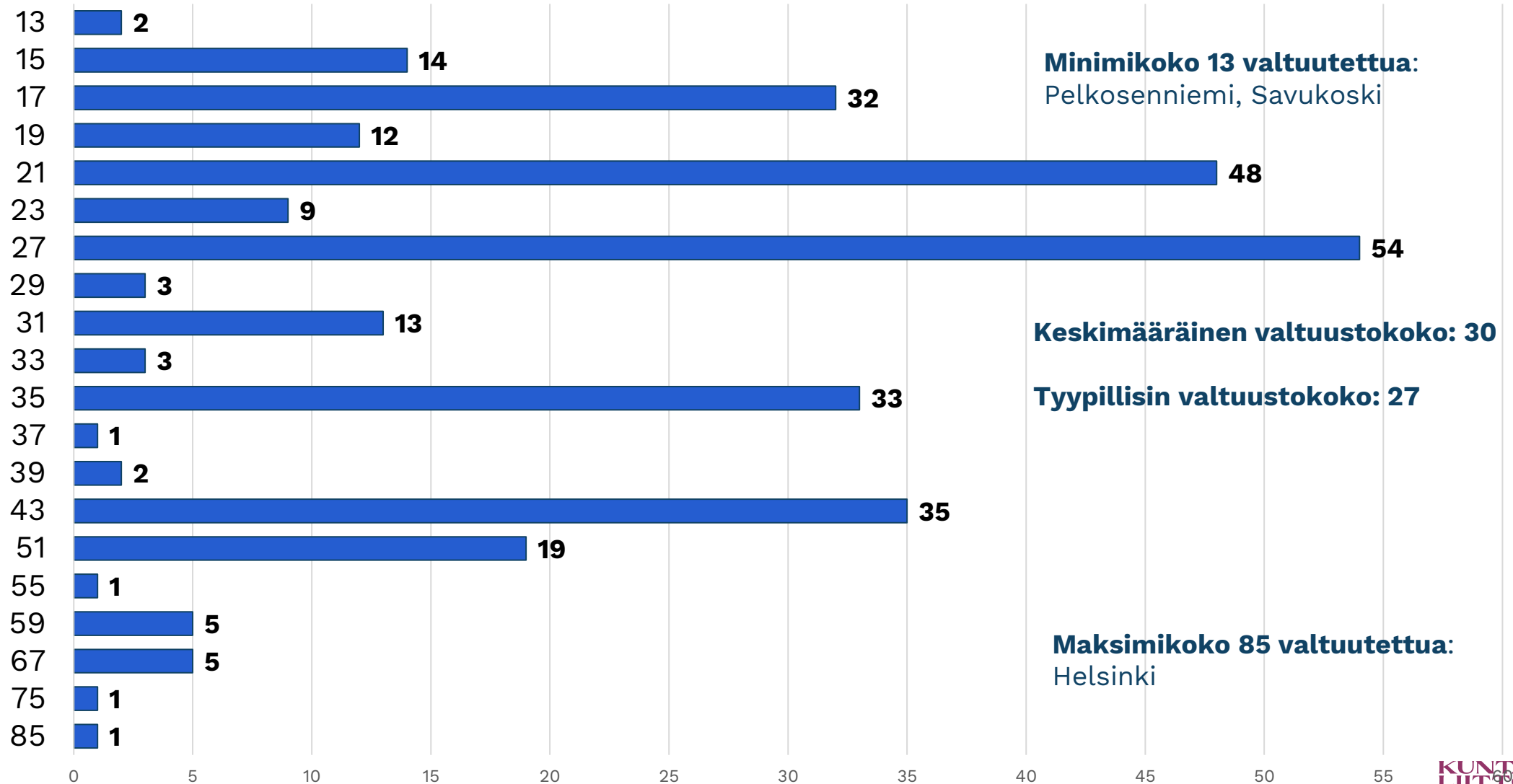
Kuntalain (410/2015) 16 §:n mukaan kunnanvaltuutettuja on valittava vähintään seuraavasti:

- enintään 5000 asukasta - > väh. **13** valtuutettua
- 5 001 - 20 000 as. - > väh. 27 valtuutettua
- 20 001 - 50 000 as. - > väh. 43 valtuutettua
- 50 001 - 100 000 as. - > väh. 51 valtuutettua
- 100 001 - 250 000 as. - > väh. 59 valtuutettua
- 250 001 - 500 000 as. - > väh. 67 valtuutettua
- yli 500 000 as. - > väh. **79** valtuutettua

Valtuustoon valittujen lukumäärä kuntavaaleissa 1984-2021

Kuntien lukumäärät valtuutettujen lukumäärän mukaan 1.6.2021 alkavalla valtuustokaudella

Valtuustokokoa 1.6.2021 nostavat kunnat (6 kpl)

(Suluissa nykyinen ja tuleva valtuutettujen määrä)

1. Huittinen (27 -> 35)
2. Nurmes (31 -> 35) *
3. Pello (13 -> 17)
4. Toholampi (17 -> 19)
5. Utajärvi (17 -> 19)
6. Ylitornio (17 -> 21)

*Huom! Kuntaliitos 1.1.2020 Nurmes-Valtimo

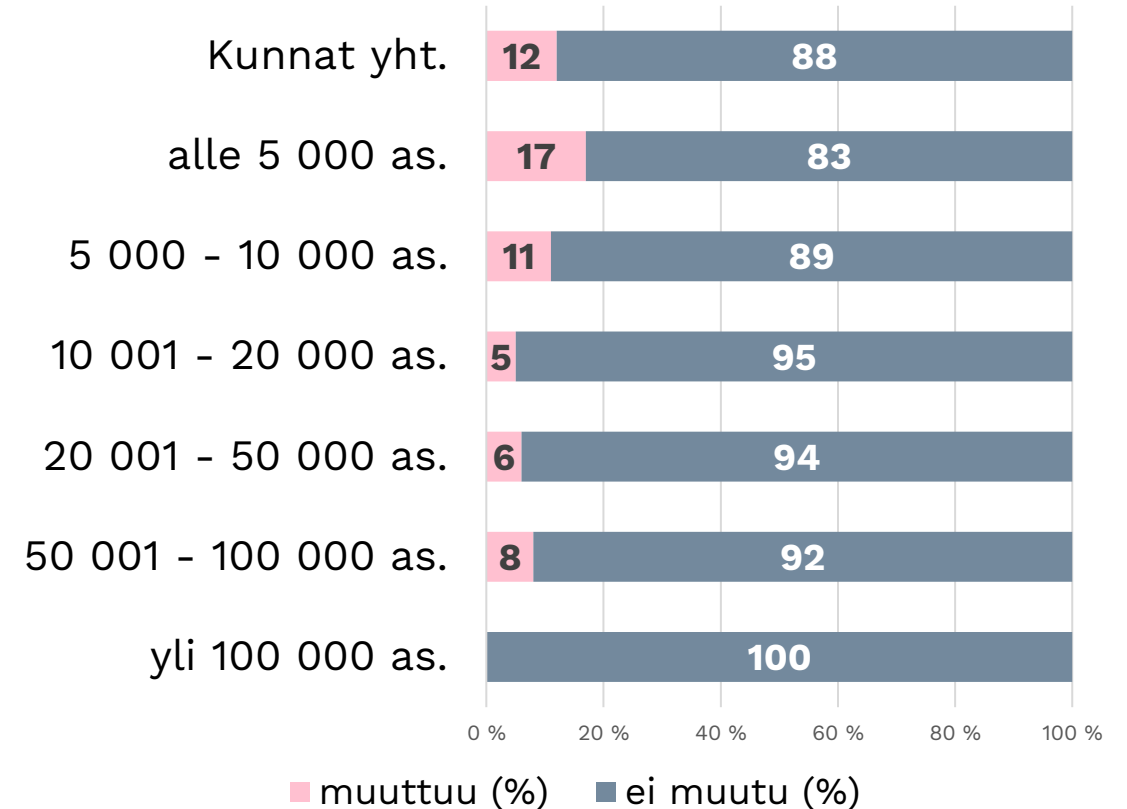
Valtuustokokoa 1.6.2021 laskevat kunnat (28 kpl)

(Suluissa nykyinen ja tuleva valtuutettujen määrä)

1. Alavus	(35 -> 31)	15. Kärkölä	(27 -> 23)
2. Hankasalmi	(27 -> 23)	16. Loimaa	(43 -> 37)
3. Hattula	(35 -> 33)	17. Miehikkälä	(21 -> 19)
4. Hirvensalmi	(21 -> 17)	18. Mänttä-Vilppula	(35 -> 31)
5. Ii	(35 -> 31)	19. Nokia	(51 -> 43)
6. Ilomantsi	(27 -> 21)	20. Nousiainen	(27 -> 19)
7. Joroinen	(27 -> 21)	21. Pielavesi	(27 -> 21)
8. Joutsa	(25 -> 23)	22. Pihtipudas	(27 -> 23)
9. Karstula	(27 -> 23)	23. Puumala	(21 -> 19)
10. Keuruu	(35 -> 31)	24. Rautavaara	(17 -> 15)
11. Kiuruvesi	(33 -> 29)	25. Rautjärvi	(21 -> 17)
12. Konnevesi	(21 -> 17)	26. Savonlinna	(51 -> 43)
13. Kuhmo	(35 -> 27)	27. Sievi	(27 -> 21)
14. Kyyjärvi	(17 -> 15)	28. Vaasa	(59 -> 55)

Valtuustokoon muutokset 1.6.2021 kokoluokittain

Kuntakoko	Muuttuu (%)	Ei muutu (%)	N (lkm)
alle 5 000 as.	17	83	124
5 000 - 10 000 as.	11	89	73
10 001 - 20 000 as.	5	95	41
20 001 - 50 000 as.	6	94	34
50 001 - 100 000 as.	8	92	12
yli 100 000 as.	0	100	9
Kunnat yht. (%)	12	88	
Kunnat yht. (lkm)	34	259	293

Tietoa valtuustokoosta 2021 äänestämistä ja valtuustokoon muutoksesta kunnissa (lkm:t)

Kuntakokoluokka	Äänestettiinkö valtuutettujen määrästä?			N
	kyllä	ei	ei tietoa	
alle 5 000 as.	18	94	12	124
5 000 - 10 000 as.	8	52	13	73
10 001 - 20 000 as.	8	29	4	41
20 001 - 50 000 as.	5	27	2	34
50 001 - 100 000 as.	2	8	2	12
yli 100 000 as.	1	5	3	9
Kunnat yht.	42	215	36	293

Muuttuuko valtuustokoko?	Äänestettiinkö valtuustokoosta?			Yht.
	kyllä	ei	ei tietoa	
ei muutu	26	201	32	259
muuttuu	16	14	4	34
Yht.	42	215	36	293

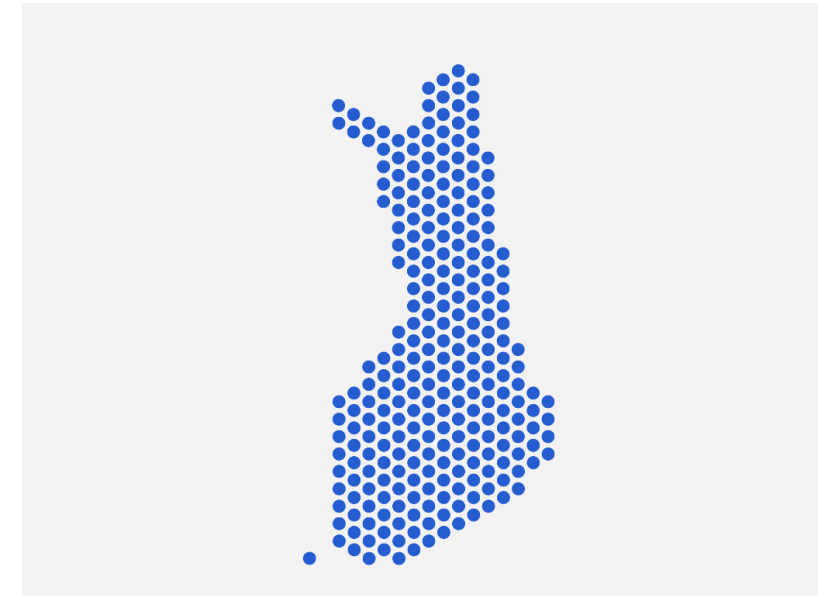

Keskeisiä tuloksia (1)

- **Valtuustokaudelle 2021-2025 valitaan yhteensä 8 859 valtuutettua 293 kunnassa.**
- Valtuutettujen määrä vähenee kevään 2017 kuntavaaleissa valitusta valtuutetuista kaikkiaan 140:lla eli 1,6 prosentilla.
- Tulevalla valtuustokaudella on keskimäärin 30 valtuutettua/kunta eli vähän nykyistä vähemmän. Kuluvalla valtuustokaudella kunnissa on keskimäärin 31 valtuutettua/kunta.
- **Valtuustokoko muuttuu tulevalla valtuustokaudella 34 kunnassa eli 12 prosentissa Manner-Suomen kuntia.**
- **Valtuustokoko pienennetään 28 kunnassa ja suurennetaan 6 kunnassa.**
  - Yli puolet (61 %) muutoksista tapahtuu alle 5 000 asukkaan kunnissa.
  - Valtuustopaikkojen määrää lisätään Huittisissa (+4), Nurmeksessa (+4), Pellossa (+4), Toholammilla (+2), Utajärvellä (+2) ja Ylitorniossa (+4).
  - Valtuustopaikkojen määrä pienenee eniten Kuhmossa, Nokialla ja Nousiaisissa (-8 paikkaa).
  - Valtuustokokoaan muuttavat kunnat edustavat 17 eri maakuntaa. Lukumääräisesti eniten muutoksia tehdään Keski-Suomessa (6 kuntaa).
  - Vaasa on asukasluvultaan suurin valtuustokoko muuttava kunta.

Keskeisiä tuloksia (2)

- 1.6.2021 aloittavista kuntien valtuustoista 82:ssa (28 %) on kuntalain määrittelemä vähimmäiskoko ja 211:ssa (72 %) vähimmäismäärää suurempi valtuustokoko.
- Tulevien valtuustojen paikkamäärä vaihtelee 13 paikasta 85 paikkaan.
  - Kahdessa kunnassa (Pelkosenniemi, Savukoski) on tulevalla valtuustokaudella 13-paikkainen valtuusto. Tällä kaudella myös Pellon kunnassa on 13 valtuutettua.
  - Suurin valtuusto on Helsingissä (85 paikkaa).
- Kunnissa on tulevalla valtuustokaudella keskimäärin 622 asukasta valtuutettua kohti.
  - Määrä vaihtelee Luhangan kunnan 46 asukkaasta Helsingin kaupungin 7 766 asukkaaseen valtuutettua kohti.
- Tällä kaudella kunnissa on keskimäärin 609 asukasta per valtuutettu (vaihteluväli 50 - 7 502).

Keskeisiä tuloksia (3)

- Valtuutettujen määrää vähentävät kuntaliitokset.
  - Kuluvalle valtuustokaudella tapahtui kaksi kuntaliitosta:
    - Nurmes-Valtimo 1.1.2020
    - Kankaanpää-Honkajoki 1.1.2021
- Kuntaliitosten lisäksi väestömuutokset vaikuttavat valtuutettujen määrään.

Keskeisiä tuloksia (4)

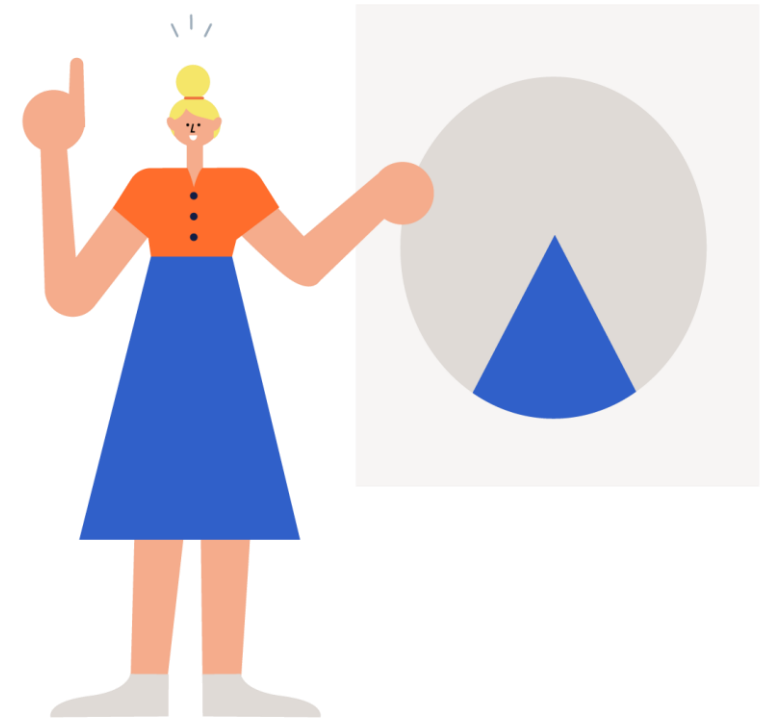
Kunnissa on erilaisia näkemyksiä valtuustokoosta.

- Kuntalaissa mainittua vähimmäismäärää suurempaa valtuutettujen määrää perustellaan mm. valiokuntamallin käyttöönotolla, pienryhmien edustuksen turvaamisella.
- Pienempää valtuutettujen määrää perustellaan vastaavasti mm. väestömäärän vähenemisellä, ehdokkaiden vähäisyydellä ja mallin ottamisella naapurikunnista.
- Erilaiset näkemykset sopivasta valtuustokoosta ovat johtaneet äänestykseen useassa kunnassa.
- **Kaikkiaan 42 kunnassa (14 %) on äänestetty valtuustokoon muutoksesta.**
  - 16 kunnassa äänestys johti valtuustokoon muutokseen.
  - 26 kunnassa valtuustokoko säilyy ennallaan.
  - Valtuustokoosta äänestettiin eniten alle 5 000 asukkaan kunnissa (ainakin 18 kunnassa).

Kaiken kaikkiaan tulevat valtuustokokomuutokset ovat pääosin melko vähäisiä ja maltillisia. Jää nähtäväksi, miten suunnitteilla oleva sote-uudistus tulisi vaikuttamaan kuntien johtamisjärjestelmään ja siten myös luottamushenkilörakenteeseen ja –määriin.

Keskeisiä tuloksia (5)

- Eri Pohjoismaiden valtuustokokojen vertailu osoittaa, että myös muiden Pohjoismaiden kunnissa on tyypillisesti käytössä vähimmäismäärää suurempi valtuustokoko ja että valtuustokoon muutoksia tehdään suhteellisen vähän.
- Suomen kuntien valtuustot ovat jäsenmäärältään keskimäärin pienempiä kuin Ruotsissa, mutta suurempia kuin Norjassa ja Tanskassa.
- Esimerkkeinä eri Pohjoismaiden pääkaupungit:
  - Helsinki 85
  - Tukholma 101
  - Oslo 59
  - Kööpenhamina 55
  - Reykjavik 23

Lisää aiheesta

Julkaisut:

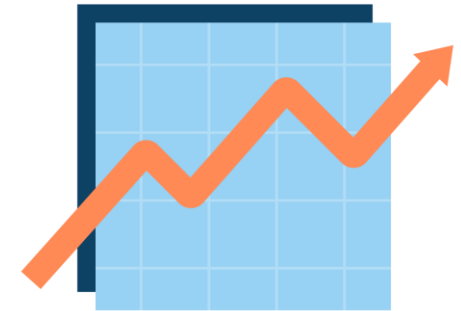
- **Valtuustokoot Manner-Suomen kunnissa valtuustokaudella 1.6.2017-31.5.2021.** Marianne Pekola-Sjöblom & Sirkka-Liisa Piipponen. Utta kunnista -julkaisusarja nro 1/2017.
- **Kuntavaalit, ehdokkaat ja valitut vuonna 2017.** Marianne Pekola-Sjöblom & Sirkka-Liisa Piipponen. Utta kunnista -julkaisusarja nro 1/2018.

Analyysi:

- **Väestömuutoksilla vaikutusta kuntademokratiaan - valtuutettujen määrä vähenee maltillisesti.**

Verkkosivut:

- **www.kuntavaalit.fi**
- **[Kuntavaali- ja demokratiatilastot | Kuntaliitto.fi](https://www.kuntaliitto.fi/kuntaliitto/julkaisut/kuntavaali-ja-demokratiatilastot)**

KUNTA LIITTO